

TOSHKENT SHAHRINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2020-yil yanvar-sentabr oylari uchun dastlabki ma'lumot)

Tashqi iqtisodiy faoliyat, xususan mamlakatda amalga oshirilayotgan tashqi savdo siyosatining natijasi to'g'ridan-to'g'ri aholi turmush darajasiga ta'sir qiladi.

2020-yilning yanvar-sentabr oylarida Toshkent shahrining tashqi savdo aylanmasi 8 689,9 million AQSH dollarga yetdi, bu o'tgan yilning shu davriga nisbatan 1 060,7 million AQSH dollarga kamaygan.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI (yanvar-sentabr, mln. AQSh dollari)

Ma'lumot uchun: Toshkent shahri tovarlari tashqi savdosi bo'yicha statistik ko'rsatkichlarni shakllantirishda, eksport qilinadigan va import qilinadigan tovarlarni guruhlash uchun tahliliy maqsadlarni amalga oshirishga imkon beradigan Birlashgan Millatlar Tashkilotining xalqaro savdo tasnifi (SITC) qo'llaniladi. Tovarlariga MSTK kodlarini tayinlash TN VED va MSTK o'rtasida o'tish tugmachalari yordamida amalga oshiriladi.

TOSHKENT
SHAHRI BILAN
TASHQI SAVDO
AYLANMASI
ENG YUQORI
ULUSHGA EGA
BO`LGAN
DAVLATLAR
(2020-yil
yanvar-
sentabr, mln.
AQSh dollari,
ulushi,
% da)

JSTning umumiy hajmida eksport 2 033,7 mln. AQSh dollarini tashkil etdi (2019-yil yanvar-sentabr oyiga nisbatan 10,6% pasayish qayd etildi), import esa 6 656,2 mln. AQSh dollarini (pasayish 11,0%) tashkil etdi. Tashqi savdo aylanmasining passiv qoldig'i 4 622,5 mln. AQSh dollari miqdorida qayd etildi.

Davlatlar:	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Xitoy Xalq Respublikasi	2 065,7	496,8	1 568,9	31,0
Rossiya Federatsiyasi	1 862,2	331,3	1 530,8	28,0
Qozog'iston	733,0	180,7	552,3	11,0
Turkiya	471,8	107,0	364,8	7,1
Afg'oniston	328,4	327,5	0,9	4,9
Germaniya	308,7	42,4	266,3	4,6
Koreya Respublikasi	227,9	13,2	214,7	3,4
Italiya	184,6	2,9	181,7	2,8
Hindiston	179,9	4,6	175,3	2,7
Ukraina	175,2	20,2	155,0	2,6

Import qilinadigan tovarlar o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarishning ko'payishi va sanoat ishlab chiqarishining diversifikatsiyasi natijasida eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlar ro'y berdi.

O'zbekiston dunyoning 175 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshiradi. Ularning tashqi savdo aylanmasining eng katta hajmi Xitoy (31,0 %), Rossiya Federatsiyasi (28,0%), Qozog'iston (11,0%), Turkiya (7,1%), Afg'oniston (4,9%) davlatlarida qayd etildi.

Shuningdek, qo`shni davlatlar bilan o`zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko`rish mumkin.

Xususan, so`nggi yillarda JSTda qo`shni davlatlar bilan masalan, Qozog'iston va Afg'oniston bilan jiddiy o'zgarishlar yuz berdi. Qirg'iz Respublikasi, Tojikiston va Afg'oniston bilan faol tashqi savdo balansini mavjudligini mamlakat tashqi savdosida ijobiy natija sifatida qarash mumkin.

JSTning boshqa davlatlar bilan eng katta hajmi (qo`shni davlatlar bundan mustasno) Xitoy, Rossiya, Turkiya va Germaniya to`g`ri keladi..

Tashqi iqtisodiy faoliyatdagi yirik sherik-davlatlar qatorida Afg'oniston (326,7 million AQSh dollari), Tojikiston (124,6 million AQSh dollari), Qirg'iz Respublikasi (36,4 million AQSh dollari), Ozarbayjon (8,3 million dollar) kabi davlatlar bilan faol tashqi savdo balansini mavjud. Qolgan davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasining passiv qoldig'i saqlanib qolmoqda.

	Davlatlar	2019-y.	2020-y.
TOSHKENT SHAHRI YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar- sentabr, mln. AQSh dollari)	Xitoy Xalq Respublikasi	2 245,3	2 065,7
	Eksport	542,7	496,8
	Import	1 702,5	1 568,9
	Saldo	- 1 159,8	- 1 072,2
	Rossiya Federatsiyasi	2 013,9	1 862,2
	Eksport	462,2	331,3
	Import	1 551,6	1 530,8
	Saldo	- 1 089,4	- 1 199,5
	Qozog'iston	674,4	733,0
	Eksport	151,7	180,7
	Import	522,6	552,3
	Saldo	- 370,9	- 371,6
	Turkiya	501,2	471,8
	Eksport	135,3	107,0
	Import	366,0	364,8
	Saldo	- 230,7	- 257,8
	Afg'oniston	239,5	328,4
	Eksport	238,5	327,5
	Import	1,0	0,9
	Saldo	237,5	326,7
	Germaniya	301,9	308,7
Eksport	25,7	42,4	
Import	276,3	266,3	
Saldo	- 250,6	- 223,8	
Koreya Respublikasi	586,4	227,9	
Eksport	42,8	13,2	
Import	543,6	214,7	
Saldo	- 500,8	- 201,5	

	Davlatlar	2019-y.	2020-y.
TOSHKENT SHAHRI YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar- sentabr, mln. AQSh dollari)	Italiya	148,1	184,6
	Eksport	14,2	2,9
	Import	134,0	181,7
	Saldo	- 119,8	- 178,8
	Hindiston	163,6	179,9
	Eksport	12,2	4,6
	Import	151,4	175,3
	Saldo	- 139,1	- 170,7
	Ukraina	128,8	175,2
	Eksport	15,3	20,2
	Import	113,5	155,0
	Saldo	- 98,2	- 134,8
	Tojikiston	168,3	165,0
	Eksport	126,5	144,8
	Import	41,8	20,2
	Saldo	84,6	124,6
	Turkmaniston	131,9	148,7
Eksport	67,5	47,3	
Import	64,5	101,4	
Saldo	3,0	- 54,2	
Litva	193,1	148,7	
Eksport	10,0	13,3	
Import	183,1	135,4	
Saldo	- 173,1	- 122,1	
Latviya	131,8	137,4	
Eksport	16,7	5,3	
Import	115,1	132,0	
Saldo	- 98,4	- 126,7	

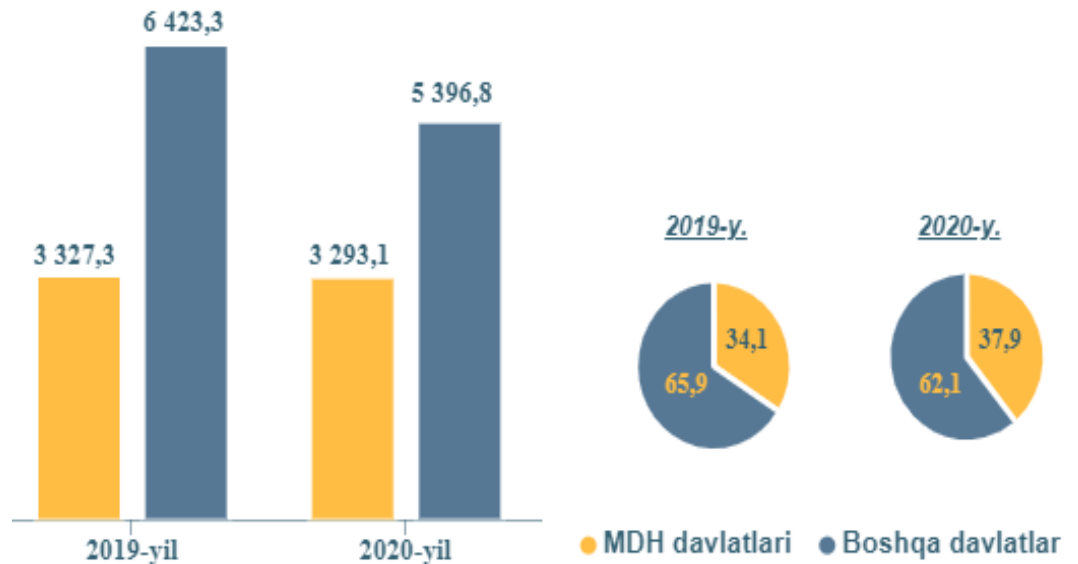

**TOSHKENT
SHAHAR YIRIK
HAMKOR
DAVLATLAR
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(yanvar-
sentabr,
mln. AQSh
dollari)**

Davlatlar	2019-y.	2020-y.
AQSh	404,0	127,7
Eksport	15,6	13,1
Import	388,4	114,6
Saldo	- 372,8	- 101,5
Belarussiya	87,1	122,7
Eksport	6,8	5,3
Import	80,3	117,4
Saldo	- 73,4	- 112,1
Chexiya	45,6	93,2
Eksport	2,6	25,6
Import	43,0	67,6
Saldo	- 40,3	- 42,0
Niderlandiya	49,2	91,1
Eksport	1,7	1,6
Import	47,6	89,5
Saldo	- 45,9	- 87,9
BAA	75,4	89,8
Eksport	25,1	17,1
Import	50,3	72,6
Saldo	- 25,2	- 55,5
Fransiya	105,7	79,1
Eksport	25,7	8,8
Import	80,0	70,3
Saldo	- 54,4	- 61,6

JST hajmining uchdan bir qismi MDH mamlakatlariga to'g'ri keladi va so'nggi yillarda ushbu ko'rsatkichni oshirish tendensiyasi kuzatilmoqda. Bu o'z navbatida, MDH mamlakatlari bilan tashqi iqtisodiy aloqalar kengayganligidan dalolat beradi.

TOSHKENT SHAHRINIG TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJM DINAMIKASI (yanvar-sentabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

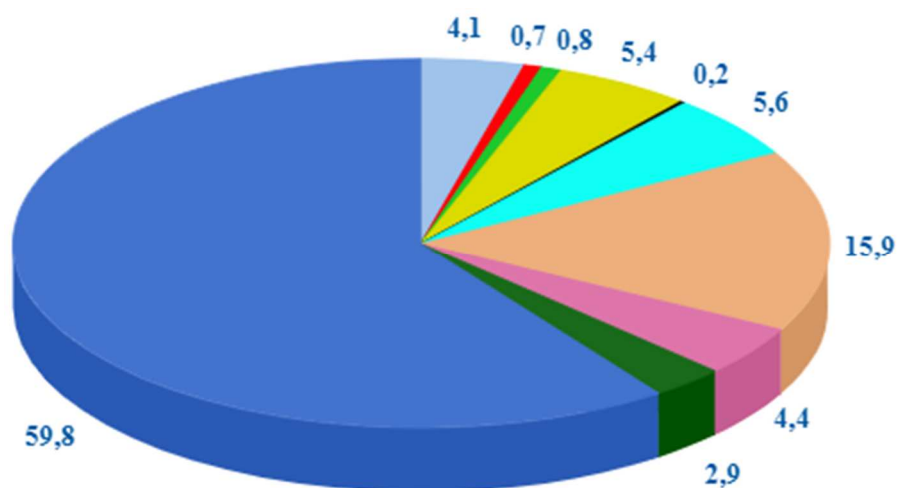

2020-yil yanvar-sentabr oylarida boshqa davlatlarning tashqi savdo aylanmasi hajmi pasaygan (16,0%) va tashqi savdo aylanmasi umumiy hajmining 62,1% ni tashkil etdi.

TOSHKENT SHAHRINING EKSPORTI (2020-yil yanvar-sentabr)

Joriy yilning yanvar-sentabr oylarida maxsus eksportdan tashqari eksport hajmi 2 033,7 mln. AQSh dollarini (2019-yilning shu davriga nisbatan pasayish 10,6 %) tashkil etdi.

Eksport tarkibida 40,2 % tovarlarni asosan sanoat tovarlari (15,9 %), mineral yoqilg'i, moylash moylari va shu kabi materiallar (5,6%), kimyoviy moddalar (5,4%) va shu kabi mahsulotlar tashkil etadi.

XSST
BO`YICHA
EKSPORT
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-
sentabr,
ulushi, % da)

	Oziq-ovqat va tirik hayvonlar - 4,1 %		Ichimliklar va tamaki - 0,7 %
	Nooziq-ovqat xom ashyolari yoqilg'i bundan mustasno- 0,8 %		Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar - 5,5 %
	Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar - 0,2 %		Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar - 5,9 %
	Sanoat mahsulotlari - 15,9 %		Mashinalar va transport uskunalar - 4,2 %
	Har xil turdagi tayyor mahsulotlar - 2,9 %		Xizmatlar - 59,8 %

XSST tarkibi	Mln. AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	2 033,7	795,0	1 238,7	100,0	100,0	100,0
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	84,2	18,5	65,7	4,1	2,3	5,3
Ichimlik va tamaki	13,8	12,2	1,6	0,7	1,5	0,1
Nooziq-ovqat xom ashyolari yoqilg'i bundan mustasno	16,8	11,9	4,9	0,8	1,5	0,4
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	110,3	9,9	100,4	5,4	1,2	8,1
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	3,9	-	3,9	0,2	-	0,3
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	114,8	73,6	41,2	5,6	9,3	3,3
Sanoat mahsulotlari	323,9	144,9	179,0	15,9	18,2	14,5
Mashinalar va transport uskunolari	90,1	57,4	32,7	4,4	7,2	2,6
Har xil tayyor mahsulotlar	59,5	54,4	5,1	2,9	6,8	0,4
Xizmatlar	1 216,4	412,3	804,2	59,8	51,9	64,9

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTINING O`SISH SUR`ATLARI (2020-yil yanvar-sentabr)

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar o'rtasida tovarlar va xizmatlar eksporti yo'nalishida farq mavjud. Shunday qilib, MDH mamlakatlariga eksportning 51,9 % asosan xizmatlar undan keyin sanoat tovarlari, kimyoviy mahsulotlar va shunga o'xshash mahsulotlar, shuningdek turli xil tayyor mahsulotlar eksport qilinadi.

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTINING
O`SISH
SUR`ATLARI
(2020-yil
yanvar-
sentabr)**

XSST tarkibi	2019-yilning yanvar-sentabr oylariga nisbatan, % da		
	Jami	MDH mamlakatlari	Boshqa davlatlar
Jami	89,4	85,5	92,1
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	136,0	101,4	150,5
Ichimlik va tamaki	132,0	135,5	110,8
Nooziq-ovqat xom ashyolari yoqilg'i bundan mustasno	90,4	89,3	93,2
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	115,8	83,4	120,4
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	41 555,1	-	41 555,1
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	92,1	85,3	107,3
Sanoat mahsulotlari	143,8	141,2	146,0
Mashinalar va transport uskunolari	77,5	78,0	76,6
Har xil tayyor mahsulotlar	78,7	83,0	50,6
Xizmatlar	78,7	75,1	80,7

Hisobot davrida MDH mamlakatlariga ichimlik va tamaki mahsulotlari, shuningdek sanoat tovarlari eksportining jadal o'sishi kuzatildi, birinchi navbatda, mashinalar va transport uskunalari, oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlarning eksporti kamayishi qayd etildi.

Eksport qilinadigan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili boshqa mamlakatlarga yuborilgan 2020-yil yanvar-sentabr oylarida, 2019-yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan turli xil tayyor mahsulotlar, mashinalar va transport uskunalari, nooziq-ovqat xom ashyolari, yoqilg'i, xizmatlar, kimyoviy mahsulotlar va shunga o'xshash mahsulotlardan tashqari eksport hajmi, shuningdek, sanoat mahsulotlari kamaygan.

**EKSPORT
TARKIBI
DINAMIKASI
2020-yil
(yanvar-
sentabr,
% da)**

XSST tarkibi	2019-y.	2020-y.
Jami	100,0	100,0
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	2,7	4,1
Ichimlik va tamaki	0,5	0,7
Yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari	0,8	0,8
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	4,2	5,4
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	0,0004	0,2
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	5,5	5,6
Sanoat mahsulotlari	9,9	15,9
Avtomobil va transport uskunalari	5,1	4,4
Har xil tayyor mahsulotlar	3,3	2,9
Xizmatlar	68,0	59,8

XSST bo`limi nomi	Mln. AQSh dollari	O'sish sur'ati, % da
	Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	84,2
03 bo'limiga kiritilgan hayvonlardan tashqari tirik hayvonlar	0,4	79,6
Don va undan tayyorlangan mahsulotlar	59,9	160,7
Hayvonlar uchun ozuqa (pishirilgan dondan tashqari)	0,6	143,9
Qahva, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	2,7	76,0
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	0,1	16,7
Go'sht va go'sht mahsulotlari	0,2	1 376,2
Sabzavotlar va mevalar	16,3	105,9
Har xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlar	2,3	124,5
Baliqlar (dengiz sutemizuvchilar emas), qisqichbaqasimonlar, mollyuskalar va suvsiz umurtqasiz hayvonlar va undan tayyorlangan preparatlar	-	-
Shakar,shakar mahsulotlari va asal	1,6	80,9
Ichimlik va tamaki	13,8	132,0
Ichimlik	8,9	300,1
Tamaki va tamaki mahsulotlari	4,9	65,8
Nooziq-ovqat xom ashyolari, yoqilg'i bundan mustasno	16,8	90,4
Pulpa va chiqindi qog'oz	0,6	156,4
Yog'va moyli urug'lar	0,3	413,1
Metall rudalari va metall parchalari	1,3	96,8
Mantar va yog'och	0,01	-
56-bo'limga kiritilmagan o'g'it xom ashyosi va mineral xom ashyo (ko'mir, moy va qimmatbaho toshlardan tashqari)	1,2	44,5
Hayvonot va o'simliklarning xom ashyolari	2,3	113,2
To'qimachilik tolalari (ustki va boshqa taralgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari (kalava yoki matoga qayta ishlanmagan)	11,1	92,2
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	110,3	115,8
Gaz, tabiiy va sun'iy	8,8	511,3
Neft, neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	14,3	47,9
Ko'mir, koks va briketlar	0,00001	50,0
Elektr toki	87,3	137,0
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va	3,9	41 555,1

**XSST BO`LIMI
BO`YICHA
AYRIM
MAHSULOTLAR
EKSPORTI
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-
sentabr)**

**XSST BO`LIMI
BO`YICHA
AYRIM
MAHSULOTLAR
EKSPORTI
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-
sentabr)**
mumlar

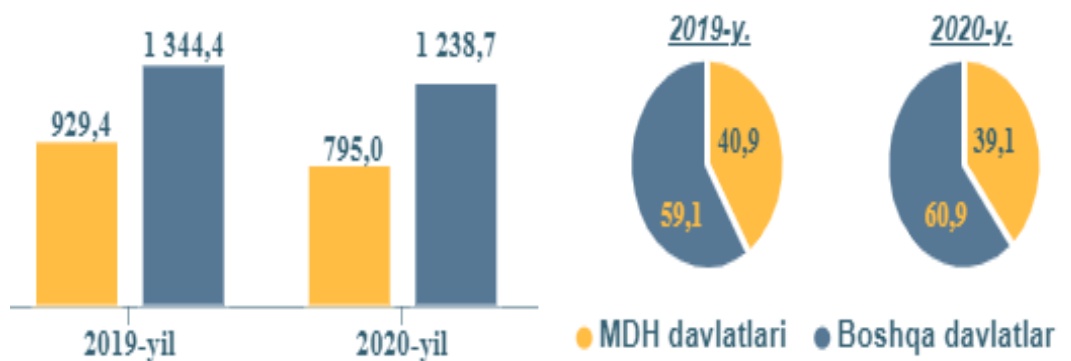
Xom, tozalangan yoki fraktsiyalangan o'simlik moylari va yog'lartayyorlangan mahsulotlar	3,9	54 942,4
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	114,8	92,1
Bo'yoqlar va taninlar va bo'yoqlar	1,4	111,9
Tibbiy va farmatsevtika mahsulotlari	8,7	285,1
Noorganik kimyoviy moddalar	14,5	78,2
Organik kimyoviy moddalar	1,2	27,4
Boshlang'ich bo'lmagan shaklda plastmassa	3,3	39,6
Boshlang'ich bo'lmagan shaklda plastmassa	10,1	248,2
O'g'itlar (272 guruhga kiritilganlaridan tashqari)	64,6	85,8
Boshqa joylarda tasniflanmagan kimyoviy moddalar va mahsulotlar	9,0	122,1
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumeriya moddalari; tualetga oid vositalar, abraziv va yuvish vositalari	1,8	82,3
Sanoat mahsulotlari	323,8	143,7
Qog'oz, karton va qog'oz pulpa, qog'oz yoki karton buyumlar	7,4	95,6
Metall buyumlar va boshqalar	11,2	168,4
Mantar va yog'och mahsulotlari (mebeldan tashqari)	1,1	206,9
Teri, tayyor charm buyumlar va mo'yna	4,1	26,6
Metall bo'lmagan mineral mahsulotlar va boshqalar	24,0	338,4
Kauchuk buyumlar	0,2	74,1
To'qimachilik iplari, matolar, tayyor mahsulotlar va boshqalar	169,9	158,5
Rangli metallar	82,4	114,2
Temir va po'lat	23,5	277,0
Mashinalar va transport uskunalari	90,1	77,5
Avtomobillar (samolyotni ham qo'shganda)	3,8	89,1
Telekommunikatsiya, ovoz yozish va ovozni qayta ishlash uchun asboblari va uskunalari	9,9	120,7
Kantselyariya va ma'lumotlarni avtomatik qayta ishlash uskunalari	1,0	616,9
Metallni qayta ishlash mashinalari	0,6	243,2
Maxsus sohalari uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	2,9	18,6
Mashina qismlari va boshqa sohalari uchun ixtisoslashtirilmagan mashina va jihozlari	7,6	80,2
Boshqa transport uskunalari	1,6	6,7
Boshqa joyda tasniflanmagan elektr mashinalari, asboblari va moslamalari va ularning elektr qismlari (shu jumladan boshqa joyda tasniflanmagan maishiy elektr jihozlari uchun elektr bo'lmagan qismlar)	56,6	106,0

**XSST BO`LIMI
BO`YICHA
AYRIM
MAHSULOTLAR
EKSPORTI
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-
sentabr)**

Energiya ishlab chiqaradigan mashinalar va uskunalar	6,1	535,8
Har xil tayyor mahsulotlar	59,2	78,0
Boshqa toifalarga kiritilmagan santexnika, isitish va yoritish moslamalari uchun bloklar, armatura va mahkamlagichlar	1,2	1 509,0
Sayohat materiallari, sumkalar va shunga o'xshash idishlar	0,5	56,8
Mebel va armatura, choyshablar, zambil, zambil tayanchlari, yostiqlar va shunga o'xshash to'ldirilgan mebellar	0,9	162,2
Poyafzal	1,0	451,6
Kiyim va kiyim-kechak aksessuarlari	45,2	72,3
Boshqa joylarda tasniflanmagan turli xil tayyor mahsulotlar	8,2	74,3
Boshqa toifalarga kiritilmagan maxsus, ilmiy va boshqaruv asboblari va apparatlari	2,2	339,1
Boshqa joylarda tasniflanmagan fotografik apparatlar, uskunalar, sarflanadigan materiallar va optik mahsulotlar	0,03	3 659,0
Xizmatlar	1 216,4	78,7
Sayohat	11,5	27,0
Boshqalar egalik qiladigan jismoniy kirishlar bo'yicha ishlab chiqarish xizmatlari	0,01	-
Boshqa biznes xizmatlari	36,5	101,2
Boshqa joylarda tasniflanmagan intellektual mulk ob'ektlaridan foydalanish uchun to'lovlar	0,1	60,0
Telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari	126,8	104,8
Sug'urta va pensiya xizmatlari	5,9	111,9
Qurilish xizmatlari	25,3	63,1
Boshqa joylarda tasniflanmagan texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash xizmatlari	4,5	72,6
Transport xizmatlari	1 001,1	77,8
Jismoniy shaxslar uchun xizmatlar va madaniyat va dam olish sohasidagi xizmatlar	0,3	36,0
Moliyaviy xizmatlar	4,5	64,4

**MDH
VA BOSHQA
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTI
HAJMLARI
DINAMIKASI
(yanvar-
sentabr,
mln. AQSh
dollari,
ulushi, % da)**

So'nggi bir yilda MDH mamlakatlariga eksport qilish hajmi pasaydi va uning umumiy hajmidagi ulushi 40,9 % dan 39,1% gacha kamaydi. Mos ravishda, xorijiy mamlakatlarning umumiy eksport hajmidagi ulushi 59,1% dan 60,9% gacha ko'paydi.

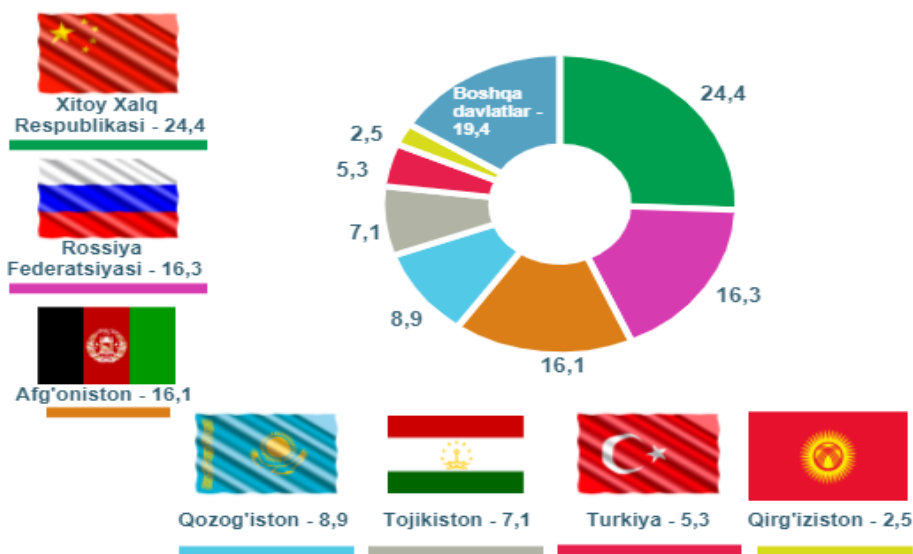

2020-yil yanvar-sentabr oylarida tashqi savdoda tovarlar va xizmatlar eksportidagi asosiy hamkorlarimiz Xitoy (umumiy eksportning 24,4%), Rossiya Federatsiyasi (16,3%), Afg'oniston (16,9%), Qozog'iston (8,9%), Tojikiston (7,1%), Turkiya (5,3%) va Qirg'iz Respublikasi (2,5%) davlatlari tashkil etdi. Ularning umumiy eksport hajmidagi ulushi 81,0% ga yetgan.

2020-yil yanvar-sentabr oylarida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha yettita yirik sherik mamlakatlar orasida Rossiya Federatsiyasi ikkinchi o'rinni, Xitoy esa yetakchi o'rinni egalladi.

Hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha jug'rofiyasi 2019-yilning shu davriga nisbatan 147 tadan 138 ta davlatga qisqardi.

TOSHKENT SHAHAR EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR-NING ULUSHI (2020-yil yanvar-sentabr, % da)

TOSHKENT SHAHRINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI ,HAJMI VA O`SISH SUR`ATI 2020-yil (yanvar-sentabr)

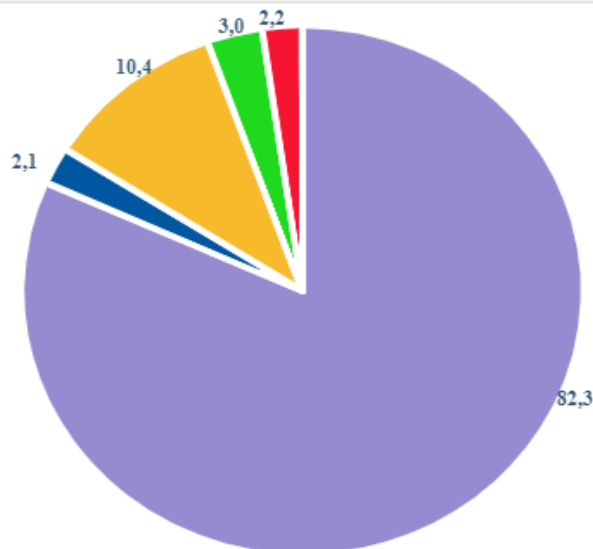
Davlatlar	Mln.AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da	O'rni	
	2019-y.	2020-y.		2019-y.	2020-y.
Xitoy Xalq Respublikasi	542,7	496,8	91,5	1	1
Rossiya Federatsiyasi	462,2	331,3	71,7	2	2
Afg'oniston	238,5	327,5	137,3	3	3
Qozog'iston	151,7	180,7	119,1	4	4
Tojikiston	126,5	144,8	114,5	6	5
Turkiya	135,3	107,0	79,1	5	6
Qirg'iz Respublikasi	79,7	51,0	64,0	7	7
Turkmaniston	67,5	47,3	70,1	8	8
Germaniya	25,7	42,4	165,2	12	9
Chexiya	2,6	25,6	974,2	32	10
Ukraina	15,3	20,2	131,9	18	11
BAA	25,1	17,1	68,3	13	12
Buyuk Britaniya	31,8	15,9	50,2	10	13
Belgiya	12,7	13,8	108,6	21	14
Litva	10,0	13,3	133,4	24	15
Koreya Respublikasi	42,8	13,2	30,8	9	16
AQSh	15,6	13,1	84,1	17	17
Ozarbajjon	18,6	12,2	65,8	15	18
Eron	23,4	11,1	47,4	14	19
Fransiya	25,7	8,8	34,2	11	20

**TOSHKENT
SHAHRINING
AYRIM
DAVLATLAR
BILAN EKSPORT
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-
sentabr, ulushi
% da)**

Yirik sherik mamlakatlar orasida eksport qilinadigan tovarlarning eng katta hajmini ishlab chiqarilgan mahsulotlar, mineral yoqilg'i, moylash moylari va shu kabi materiallar hamda oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar tashkil etadi.

XSST tarkibi	XXR		Rossiya Federatsiyasi		Afg'oniston		Qozog'iston	
	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.
Jami eksport	542,7	496,8	462,2	331,3	238,5	327,5	151,7	180,7
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	-	-	-	-	0,0	3,9	-	-
Mashina va transport uskunalari	2,0	4,1	28,1	10,0	0,2	0,4	12,1	17,9
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	2,6	0,2	10,0	5,0	64,6	95,9	0,4	0,1
Ichimlik va tamaki	0,0	0,0	3,9	3,2	-	0,1	1,9	7,6
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	0,5	0,2	5,7	4,9	36,3	58,8	4,3	6,9
Sanoat mahsulotlari	20,9	61,0	60,3	75,4	1,2	1,8	11,9	25,6
Har xil tayyor mahsulotlar	0,0	0,1	53,9	40,0	0,1	0,1	3,4	7,1
Yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari	0,5	0,2	9,4	9,2	0,2	0,2	1,7	0,6
Xizmatlar	515,0	427,0	286,2	174,7	118,0	153,3	97,1	97,1
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	1,2	3,9	4,9	9,1	17,9	13,1	18,8	17,8

**XIZMATLAR
EKSPORTI
TARKIBI
(yanvar-
sentabr,
ulushi, % da)**

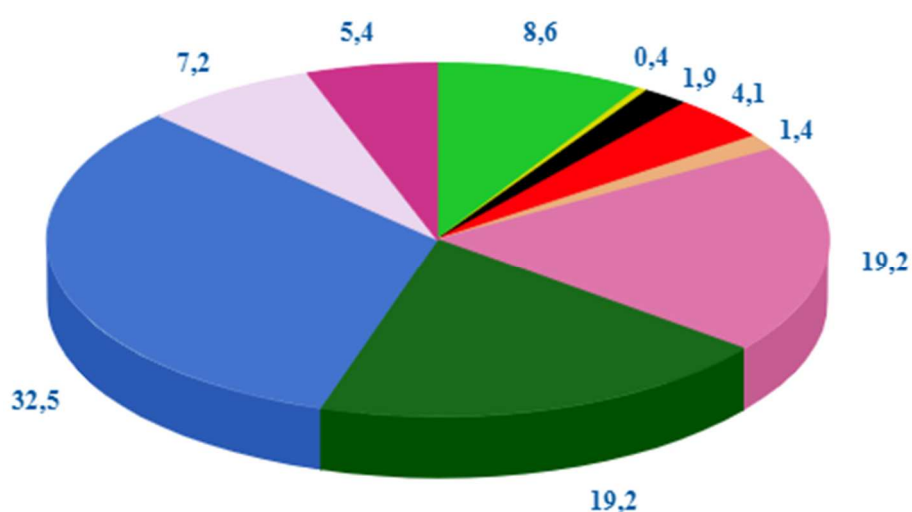
● Transport xizmatlari ● Qurilish xizmatlari ● Telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari
● Biznes xizmatlari ● Boshqa xizmatlar

2020-yil yanvar-sentabr oylarida xizmatlar eksporti hajmi 1 216,4 million AQSh dollarini yoki uning umumiy hajmidan 59,8 foizni tashkil etdi va 2019-yilning shu davriga nisbatan 8,2 foizga kamaydi. Xizmatlar eksporti tarkibida asosiy ulush transport xizmatlariga (82,3 %) to'g'ri keladi.

Qolganlari sayohat (turizm), moliyaviy xizmatlar, sug'urta va pensiya xizmatlari, texnik xizmat ko'rsatish, ta'mirlash xizmatlari va boshqalarni o'z ichiga oladi.

TOSHKENT SHAHRINING IMPORTI (2020-yil yanvar-sentabr)

Hisobot davrida import 6 656,2 mln. AQSh dollarini tashkil qildi (2019-yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan o'sish sur'atlari pasayishi 11,0 %). Uning tarkibida asosiy ulushni avtomobillar va transport uskunalari (32,5 %), kimyoviy moddalar(19,2 %) va shu kabi mahsulotlar shuningdek, ishlab chiqarilgan mahsulotlar (19,2%)egallaydi.

XSST BO`LIMI
BO`YICHA
IMPORT
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-
sentabr, ulushi,
% da)

Tovarlar va xizmatlar importi dinamikasining tahlili shuni ko'rsatdiki, 2020-yil yanvar-sentabr oylarida 2019-yilning shu davriga nisbatan tovarlar importi hajmi 776,9 million AQSh dollariga kamaydi va 6 294,7 million AQSh dollarini tashkil etib, xizmatlar importi 361,6 million dollarga yetdi.

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARDAN
IMPORT TARKIBI
(2020-yil
yanvar-
sentabr)**

XSST tarkibi	Mln. AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	6 656,2	2 498,1	4 158,1	100,0	100,0	100,0
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	575,6	460,2	115,4	8,6	18,4	2,8
Ichimlik va tamaki	28,2	12,0	16,2	0,4	0,5	0,4
Nooziq-ovqat xom ashyolari, yoqilg'i bundan mustasno	123,6	93,3	30,3	1,9	3,7	0,7
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	275,4	250,8	24,7	4,1	10,0	0,6
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	94,2	77,8	16,4	1,4	3,1	0,4
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	1 281,3	293,0	988,4	19,2	11,7	23,8
Sanoat mahsulotlari	1 275,5	794,4	481,1	19,2	31,8	11,6
Mashinalar va transport uskunalari	2 161,9	386,4	1 775,5	32,5	15,5	42,7
Har xil tayyor mahsulotlar	478,9	55,7	423,2	7,2	2,2	10,2
Xizmatlar	361,5	74,6	287,0	5,4	3,0	6,9

Ishlab chiqarilgan tovarlar (31,8 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (18,4 %), shuningdek, mashinalar va transport uskunalari (15,5 %) importining eng katta ulushi MDH mamlakatlariga boshqa xorijiy davlatlarga esa asosiy ulush to'g'ri keladi. Mashina va transport uskunalari (42,7%), kimyoviy moddalar (23,8%) va shu kabi mahsulotlar shuningdek, ishlab chiqarilgan mahsulotlar (11,6%) egallaydi.

	XSST tarkibi	2019-yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, % da		
		Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN IMPORTNING O`SISH SUR`ATLARI (2020-yil yanvar-sentabr)	Jami	89,0	104,2	81,9
	Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	109,6	133,0	64,4
	Ichimlik va tamaki	103,9	146,0	85,7
	Nooziq-ovqat xom ashyolari, yoqilg'i bundan mustasno	72,6	62,4	146,0
	Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	158,1	162,5	124,2
	Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	87,6	93,8	66,7
	Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	110,0	125,6	106,1
	Sanoat mahsulotlari	87,3	92,5	79,8
	Mashinalar va transport uskunalari	73,6	103,3	69,2
	Har xil tayyor mahsulotlar	95,3	91,8	95,8
	Xizmatlar	89,2	57,5	104,2

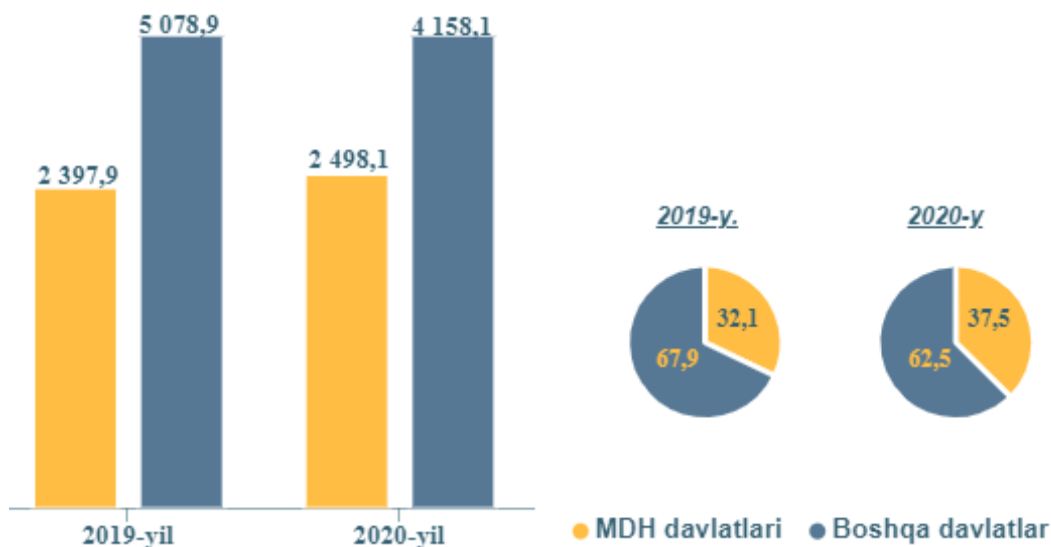
2020-yil yanvar-sentabr oylarida import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, 2019-yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan mineral yoqilg'i, moylash materiallari va shunga o'xshash materiallar importining o'sish sur'ati 158,1 % ni tashkil etdi.

**IMPORT
TARKIBINING
DINAMIKASI
(2020-yil
yanvar-
sentabr)**

XSST nomi	2019-yil	2020-yil
Jami	100,0	100,0
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	7,0	8,6
Ichimlik va tamaki	0,4	0,4
Nooziq-ovqat xom ashyolari, yoqilg'i bundan mustasno	2,3	1,9
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	2,3	4,1
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	1,4	1,4
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	15,6	19,2
Sanoat mahsulotlari	19,6	19,2
Mashinalar va transport uskunalari	39,3	32,5
Har xil tayyor mahsulotlar	6,7	7,2
Xizmatlar	5,4	5,4

Xizmatlar importining tahlili shuni ko'rsatdiki, 2020-yil yanvar-sentabr oylarida 2019-yilning shu davriga nisbatan importning umumiy hajmidagi ulushi 5,4%ga yetgan.

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushining dinamikasida barqaror nisbati saqlanib qolmoqda, bu esa chegarada 37,5 : 62,5 ni tashkil etadi.

Hisobot davri natijalariga ko'ra, importning ulushi 23,6 % bo'lgan XXR va 23,0% ulushi bilan ikkinchi o'rinni egallagan Rossiya Federatsiyasi esa asosiy import bo'yicha sherik-davlatlar hisoblanadi.

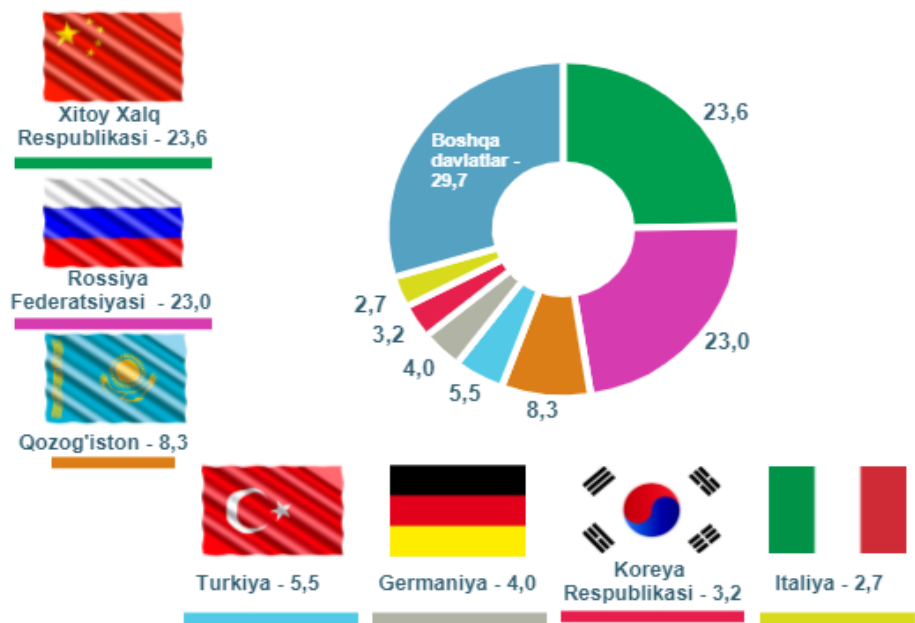
TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTIDAGI 20 TA YIRIK HAMKOR DAVLATLAR (2020-yil yanvar-sentabr)

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O`shish sur`ati, % da	O`rni	
	2019-y.	2020-y.		2019-y.	2020-y.
Xitoy Xalq Respublikasi	1 702,5	1 568,9	92,2	1	1
Rossiya Federatsiyasi	1 551,6	1 530,8	98,7	2	2
Qozog'iston	522,6	552,3	105,7	4	3
Turkiya	366,0	364,8	99,7	6	4
Germaniya	276,3	266,3	96,4	7	5
Koreya Respublikasi	543,6	214,7	39,5	3	6
Italiya	134,0	181,7	135,6	10	7
Hindiston	151,4	175,3	115,8	9	8
Ukraina	113,5	155,0	136,5	12	9

TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTIDAGI 20 TA YIRIK HAMKOR DAVLATLAR (2020-yil yanvar-sentabr)

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O`shish sur`ati, % da	O`rni	
	2019-y.	2020-y.		2019-y.	2020-y.
Litva	183,1	135,4	73,9	8	10
Latviya	115,1	132,0	114,7	11	11
Belarusiya	80,3	117,4	146,2	14	12
AQSh	388,4	114,6	29,5	5	13
Turkmaniston	64,5	101,4	157,4	17	14
Niderlandiya	47,6	89,5	188,2	22	15
BAA	50,3	72,6	144,5	20	16
Fransiya	80,0	70,3	87,9	15	17
Chexiya	43,0	67,6	157,4	25	18
Polsha	28,2	48,3	171,0	34	19
Vengriya	34,3	47,9	139,7	31	20

2020-yil yanvar-sentabr oylarida Toshkent shahriga 136 mamlakatdan tovarlar va xizmatlar olib kiritildi.

SHAHAR IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2020-yil yanvar-sentabr, % da)

Yetti yirik sherik-davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Turkiya, Germaniya, Koreya Respublikasi va Italiya) umumiy importning 70,3% ulushiga ega, bu esa 4 679,5 mln AQSh dollariga teng hisoblanadi.

Mamlakatdagi investitsiya muhiti yaxshilangani va ushbu sohada amalga oshirilgan islohotlar natijasida mashina va transport uskunalari importining o'sishi tabiiy hol hisoblanadi. Shunday qilib, Xitoy, Rossiya, Turkiya, Koreya va Germaniyadan katta miqdordagi investitsiyalarni hisobga olgan holda ushbu mahsulotlarning import hajmida ushbu mamlakatlarning yuqori ulushi saqlanib qolmoqda.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi
Tel.:71-203-88-20**